

UDK 796.012.6(497.113)

Zoran Milošević,
Jovan Vuković,
Nebojša Maksimović,
Radenko Matić

Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja (Novi Sad, Srbija)

EVROBAROMETAR – FIZIČKA AKTIVNOST STANOVNIŠTVA AP VOJVODINA

UVOD

Fizičko vežbanje dospelo je na listu aktuelnih problema savremene Evrope, ne samo kao potvrđeni metod poboljšanja zdravlja i fizičke kondicije u zemljama EU, nego i zbog sve veće uloge sporta u društvenom povezivanju i njegove edukativne vrednosti. Sagledavanju, merenju i postizanju poželjnog, normalnog nivoa fizičke aktivnosti stanovništva, posvećen je u EU napor širokog kruga istraživača kroz mnoge projekte. Jedan od takvih projekata je i Evrobarometar projekat, koji je zasnovao metodologiju statističkog praćenja obima vežbanja, motivacije i prepreka, uticaja demografskih faktora na sport i fizičke aktivnosti u zemljama Evropske unije¹. Pomenuti projekat zasluđuje primenu u empirijskim istraživanjima fizičke aktivnosti i sporta u zemljama koje stupaju na put evropskih integracija, kakva je današnja Srbija, posebno njen region Vojvodina. Značaj navedenog istraživanja posebno se očituje u činjenici da stanovništvo savremenog sveta usled tehnološkog razvoja odlikuje manji stepen fizičke aktivnosti nego ikada pre – čak 2/3 populacije nedovoljno je fizički aktivno². Takođe, normalni nivo fizičkog vežbanja, bez obzira na njegov organizacioni oblik (spontano vežbanje, sistematski stručno nadzirani trening, itd.), predstavlja jedan od najvažnijih uslova održivog zdravlja stanovništva u uslovima savremenog življenja.

PROBLEM I CILJ ISTRAŽIVANJA

Problem istraživanja obuhvatio je uzrasne karakteristike fizičke aktivnosti stanovništva AP Vojvodine, sa posebnim osvrtom na sledeća pitanja: koliko je fizički aktivno stanovništvo AP Vojvodine i koji stanovnici AP Vojvodine se najviše (i najmanje) bave fizičkim (sportskim) aktivnostima; kakav je kontekst u kojem ljudi vežbaju – da li se zvanično bave sportom ili su aktivni na neki drugi, manje formalan način; kakva je uporedna međugeneracijska „slika“ fizičkog vežbanja stanovništva regiona AP Vojvodina i evropskog okruženja (EU)?

Cilj ovog istraživanja je identifikovanje uzrasnih karakteristika fizičke aktivnosti stanovnika AP Vojvodina i njihovih uporednih vrednosti u odnosu stanovnike Evropske unije.

¹ Special Eurobarometer (2004): The Citizens of the European Union and Sport.

² Trost, G., Owen, N., Bauman, E., Sallis, F., & Brown W. (2002) Correlates of adults' participation in physical activity: rewire and update. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 34, 1996-2001

METOD

Uzorakom ispitanika obuhvaćeno je ukupno 3132 ispitanika iz većih vojvođanskih mesta (Novi Sad, Subotica, Zrenjanin, Sombor, Kikinda, Sremska Mitrovica, Ruma, Šid, Vrbas, Indija, Kula, Apatin, Odžaci, Titel, Sečanj, Bačka Palanka, Beočin, Temerin, Bečej, Senta), podeljenih na pet subuzoraka: uzrast 15 – 24 godine, 25 – 39 godina, 40 – 54 godine, 55 – 69 godina i 70 i više godina. Prostor istraživanja ograničen je na četiri međusobno povezane tematske celine koje se odnose na: stav ispitanika o nivou i intenzitetu fizičke aktivnosti, stav ispitanika o mestu bavljenja fizičkom aktivnošću, stav ispitanika o motivima bavljenja fizičkom aktivnošću i stav ispitanika o barijerama bavljenja fizičkom aktivnošću. Instrument prikupljanja informacija za ovo istraživanje konstruisan je na osnovu upitnika projekta Eurobarometer (2010)³.

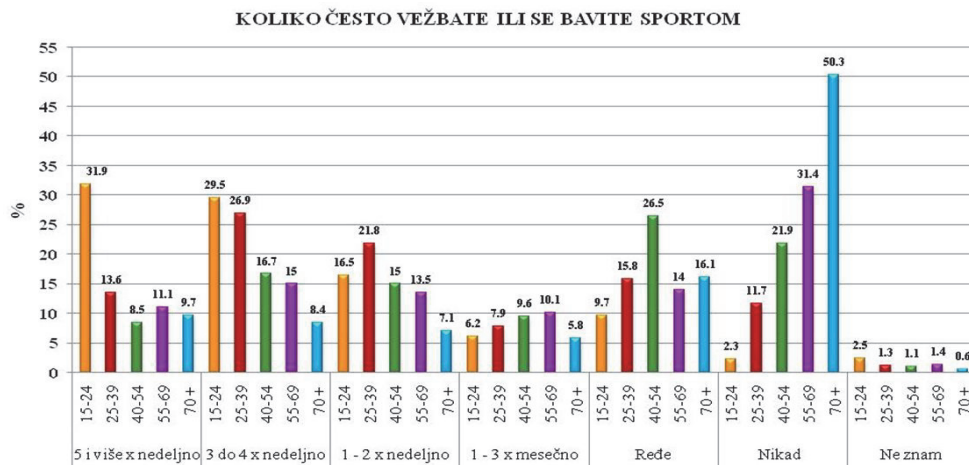
Prikupljenji podaci su najpre sređeni odvojeno za svaki od pet subuzoraka prema tematskim celinama, a potom obrađeni odgovarajućim matematičko – statističkim postupcima i to: multivarijantnom analizom varijanse (MANOVA) i diskriminativnom analizom, odnosno, univarijantnih postupaka kao što su Roy-ov test, Pirsonov koeficijent kontingencije (χ) i koeficijent multiple korelacije (R).

REZULTATI

U ovom istraživanju analizirana je razlika između pet subuzoraka u okviru četiri tematske celine u odnosu na: stav ispitanika o nivou i intenzitetu fizičke aktivnosti (grafikon 1 i 2), stav ispitanika o mestu bavljenja fizičkom aktivnošću (grafikon 3), stav ispitanika o motivima bavljenja fizičkom aktivnošću (grafikon 4) i stav ispitanika o barijerama bavljenja fizičkom aktivnošću (grafikon 5).

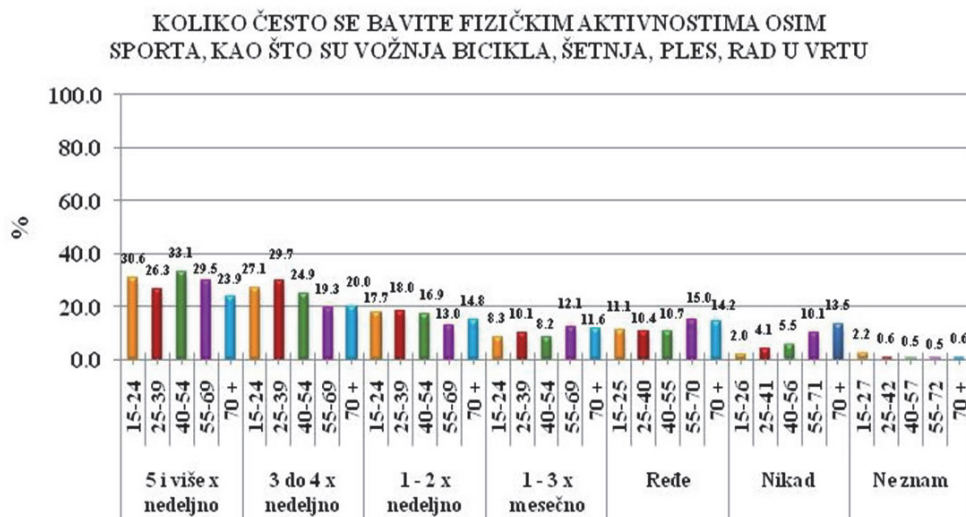
Inspekcijom grafikona 1 moguće je zapaziti sledeće: Kod uzrasta 15-24 godine najviše je zastupljen stav **5 i > x nedeljno (31.9%)** što je značajno veće od učestalosti stava 3 do 4 x nedeljno (29.5%), stava 1 do 2 x nedeljno (16.5%), stava ređe (9.7%), stava 1 do 3 x mesečno (6.2%), stava ne znam (2.5%) i stava nikad (2.3%); Kod uzrasta 25-39 godina zastupljenost stava **3 do 4 x nedeljno (26.9%)**, je značajno veća od učestalosti stava ređe (15.8%), stava 5 i > x nedeljno (13.6%), stava nikad (11.7%), stava 1 do 3 x mesečno (7.9%) i stava ne znam (1.3%); Kod uzrasta 40-54 godine zastupljenost stava **ređe (26.5%)**, je značajno veća od učestalosti stava 3 do 4 x nedeljno (16.7%), stava 1 do 2 x nedeljno (15.0%), stava 1 do 3 x mesečno (9.6%), stava 5 i > x nedeljno (8.5%) i stava ne znam (1.1%); Kod uzrasta 55-69 godina zastupljenost stava **nikad (31.4%)**, je značajno veća od učestalosti stava 3 do 4 x nedeljno (15.0%), stava ređe (14.0%), stava 1 do 2 x nedeljno (13.5%), stava 5 i > x nedeljno (11.1%), stava 1 do 3 x mesečno (10.1%) i stava ne znam (1.4%); Kod uzrasta 70 i više godina zastupljenost stava **nikad (50.3%)**, je značajno veća od učestalosti stava ređe (16.1%), stava 5 i > x nedeljno (9.7%), stava 3 do 4 x nedeljno (18.4%), stava 1 do 2 x nedeljno (7.1%), stava 1 do 3 x mesečno (5.8%) i stava ne znam (.6%).

³ Special Eurobarometer, 334 (2010): Sport and Physical Activity, European Commission

Grafikon 1

Uvidom u fizičku aktivnost na nivou celog istraživanog uzorka zapaža se da redovno bavljenje sportom (pet puta nedeljno ili više) karakteriše 15% stanovništva u AP Vojvodina i da ona konstantno opada posle 24 godine života. Takođe se zapaža da se uzrast 15-24 godine najredovnije bavi sportom (32%), dok se kod uzrasta 70 i više godina čak polovina ispitanika nikada ne bavi sportom.

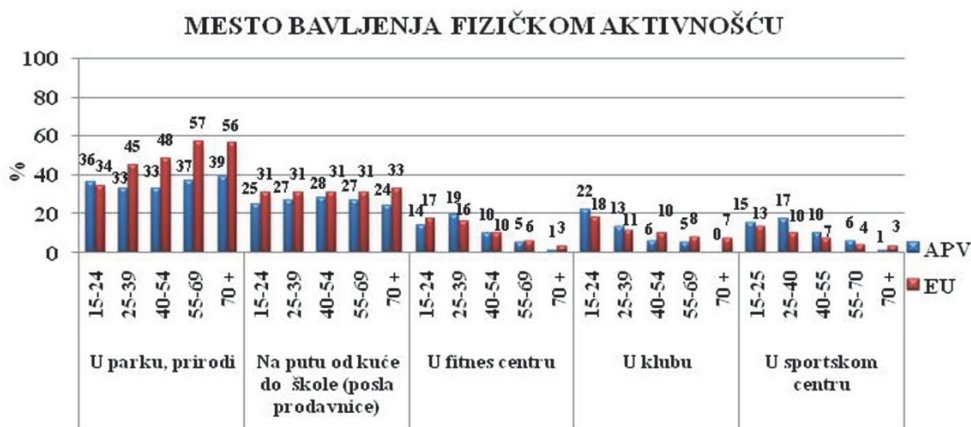
Grafikon 2

Inspekcijom grafikona 2 moguće je zapaziti sledeće: Kod uzrasta 15-24 godine najviše je zastupljen stav **5 i > x nedeljno (30.6%)**, što je značajno veće od učestalosti

stava 3 do 4 x nedeljno (27.1%), stava 1 do 2 x nedeljno (17.7%), stava ređe (11.1%), stava 1 do 3 x mesečno (8.3%), stava ne znam (2.2%) i stava nikad (2.0%); Kod uzrasta 25-39 godina zastupljenost stava **3 do 4 x nedeljno (29.7%)**, je značajno veća od učestalosti stava 5 i > x nedeljno (26.3%), stava 1 do 2 x nedeljno (18.0%), stava ređe (10.4%), stava 1 do 3 x mesečno (10.1%), stava nikad (4.1%) i stava ne znam (.6%); Kod uzrasta 40-54 godine zastupljenost stava **5 i > x nedeljno (33.1%)**, je značajno veća od učestalosti stava 3 do 4 x nedeljno (24.9%), stava 1 do 2 x nedeljno (16.9%), stava ređe (10.7%), stava 1 do 3 x mesečno (8.2%), stava nikad (5.5%) i stava ne znam (.5%); Kod uzrasta 55-69 godina zastupljenost stava **5 i > x nedeljno (29.5%)**, je značajno veća od učestalosti stava 3 do 4 x nedeljno (19.3%), stava ređe (15.0%), stava 1 do 2 x nedeljno (13.0%), stava 1 do 3 x mesečno (12.1%), stava nikad (10.1%), i stava ne znam (.5%); Kod uzrasta 70 i više godina zastupljenost **stava 5 i > x nedeljno (23.9%)**, je značajno veća od učestalosti stava 1 do 2 x nedeljno (14.8%), stava ređe (14.2%), stava nikad (13.5%), stava 1 do 3 x mesečno (11.6%) i stava ne znam (.6%).

Pregledom fizičke aktivnosti na nivou celog ispitivanog uzorka uočljivo je da se redovnim - „neformalnim“ fizičkim vežbanjem (više od 1-2 x nedeljno) bavi 29% stanovnika AP Vojvodine, dok se identičan procenat (29%) zapaža i kod onih koji se ili „nikada“ ne bave „neformalnom“ fizičkom aktivnošću, „ređe“ ili to čine vrlo retko (jedan do tri puta mesečno). Procenat ispitanika koji se redovno bave fizičkim aktivnostima, posebno u starijem uzrastu pokazuje da se stečene navike redovnog vežbanja u mladosti, zadržavaju tokom celog života, ali i da privremeni pad fizičke aktivnosti u uzrastu 25-39 godina verovatno potiče od preraspodele slobodnog u radno vreme, usled intenziviranja aktivnosti u zadovoljenju porodičnih (rađanje i podizanje dece) stambenih (stan, kuća) i socijalno-statusnih potreba (automobil).

Uvidom u grafikon 3, 4 i 5, pored pregleda mesta, motiva i barijera fizičke (ne)aktivnosti stanovništva AP Vojvodina, od posebnog značaja je i njihova uporedna analiza sa rezultatima navedenih obeležja u evropskom okruženju.

Grafikon 3

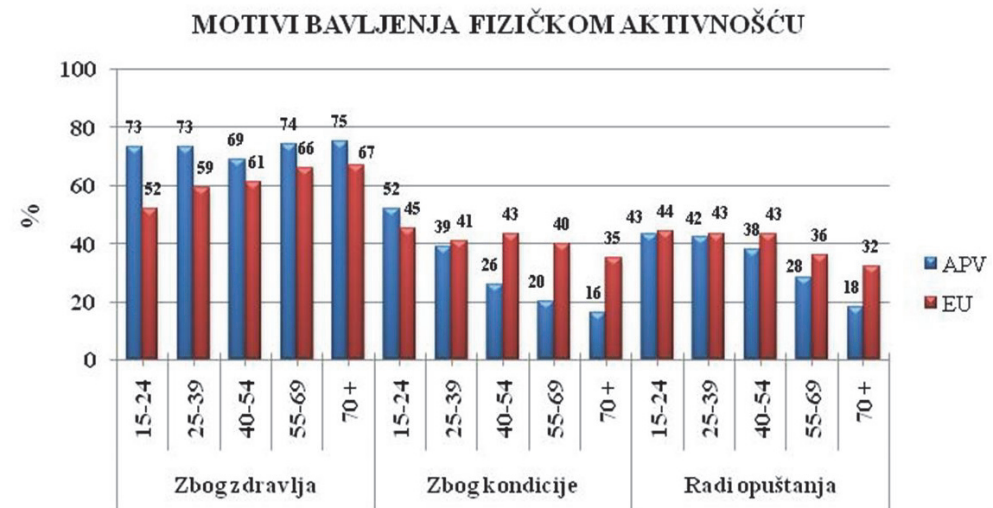
Inspekcijom grafikona 3 zapaža se da je na nivou celog uzorka ispitanika i uporednih pokazatelja stanovništva Evropske unije najviše zastupljeno **vežbanje u parku, odnosno prirodi** (APV 36%, EU 48%). Iza toga sledi vežbanje na putu od i do škole, posla ili prodavnice, (APV 26%, EU 31%). Manji deo stanovništva voli da vežba u zatvorenim sportskim objektima: u fitness centru (APV 10%, EU 11%), zatim u klubu (APV 9%, EU 11%) i sportskom centru (APV 10%, EU 8%). U svim pomenutim sredinama, osim u sportskom centru, stanovništvo EU više procentualno vežba od stanovništva APV.

Gotovo da je identična situacija i kada su u pitanju pojedine uzrasne grupe stanovništva i vežbanje na otvorenom (u parku – prirodi i na putu od kuće do škole – posla, prodavnice), sa izuzetkom uzrasne grupe 15-24 godine, kada je u pitanju vežbanje u parku – prirodi, gde „prednost“ u odnosu na evropske vršnjake ima navedena uzrasna grupa stanovništva APV. Fitness centar je privlačniji za tri uzrasne grupe stanovništva EU (15–24 godine, 55–69 godina, 70 i više godina). Za uzrast 25–39 godina fitness centar je omiljeniji kod stanovništva APV, dok je kod uzrasne grupe 40-54 godine taj „odnos“ vežbanja u fitness centru izjednačen. Vežbanje u klubu je više omiljeno kod mlađih uzrasnih grupa stanovništva APV (15 – 24 godine, 25 -39 godina), dok je obrnuto kod starijih uzrasnih grupa (40 – 54 godine, 55 – 69 godina i 70 i više godina), gde u klubu u proseku nešto više vežbaju stanovnici EU. U sportskom centru više vežbaju sve uzrasne grupe stanovništva APV, sa izuzetkom najstarije uzrasne grupe, gde određenu „prednost“ ima najstarija uzrasna grupa stanovništva EU.

Različite afinitete prema ambijentu u kome vežbaju imaju sve ispitivane (APV) i uporedne (EU) uzrasne grupe stanovništva, pa tako sa starenjem, uglavnom raste afinitet ka otvorenom prostoru za vežbanje (parkovi ili drugi otvoreni prostori) i obrnuto, sa starenjem konstantno slabi interes za vežbanje u fitness centrima, klubovima i sportskim centrima, što se u značajnoj meri može pripisati „naturalizaciji“ potreba za kretanjem u kome dominiraju aerobne aktivnosti, kao sredstvo u realizaciji zdravstvenih, posebno „relaksacionih“ motiva.

Pregledom grafikona 4, u mnoštvu motiva koji se navode kao individualni razlozi za vežbanje, većina stanovništva, u oba uporedna uzorka, navodi **zdravlje** (AP Vojvodina 73%, EU 61%). Drugi razlog za vežbanje, ispitanici EU (41%) ističu „zbog kondicije“, a ispitanici APV (34%) navode „zbog opuštanja“. Na trećem mestu, kao najčešći razlog za fizičku aktivnost nalazi se „zbog opuštanja“ za ispitanike EU (40%), odnosno „zbog kondicije“ za ispitanike APV (31%). Pored pomenuta tri razloga zbog kojih ispitanici najčešće vežbaju, značajni su: „zbog zabave“, „zbog boljeg izgleda“, „zbog izdržljivosti“, „zbog regulisanja težine“, „zbog druženja“, „da bih usporio starenje“. Za zdravlje, kao najvažniji motivacioni faktor kod vežbanja, nešto više su zainteresovani stanovnici APV (73%) u odnosu na stanovnike EU (61%) i ta konstatacija važi i za svih pet uzrasnih grupa stanovništva, gde se zapaža procentualna razlika u „korist“ stanovništva APV. Kada je u pitanju „zdravlje“, u oba uporedna uzorka briga za zdravlje se uglavnom povećava sa starenjem. Za razliku od „zdravlja“, situacija je obrnuta kada su u pitanju „kondicija“ (APV 31%, EU 41%) i „opuštanje“ (APV 34%, EU 40%), gde su više zainteresovani stanovnici EU u odnosu na stanovnike APV. Interesovanje za

„kondiciju“ i „opuštanje“ više je izraženo kod mlađih uzrasnih kategorija stanovništva u oba posmatrana uzorka i opada sa starenjem.

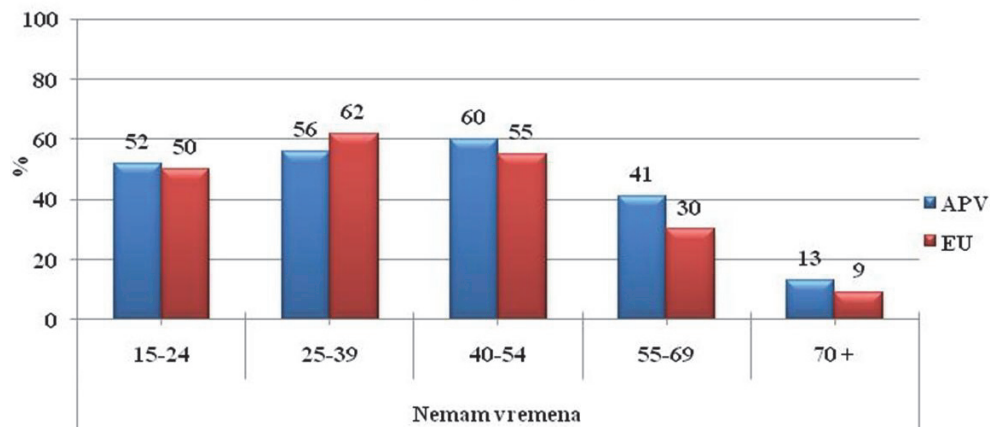
Grafikon 4

Dobijeni rezultati, nesumnjivo, ukazuju na postojanje visokog nivoa individualne i kolektivne svesti o fizičkom vežbanju kao nezaobilaznog faktora u očuvanju i unapređenju zdravlja i prevenciji većine bolesti savremenog doba (gojaznost, dijabetes, osteoporoza, kardiovaskularna i maligna oboljenja). Ne bez osnova je i „ekonomska strana“ bolesti, koja pojedinca, pored isključenja iz rada, lišava i drugih brojnih elemenata kvaliteta života.

Inspekcijom grafikona 5, među brojnim razlozima koji predstavljaju prepreku za redovnije bavljenje sportom ili ostalim neformalnim oblicima vežbanja, ispitanici oba uporedna uzorka najčešće navode **vreme**, odnosno njegov nedostatak, kao glavni razlog zašto se ne bave sportom. U AP Vojvodini 44%, a u Evropskoj uniji 41% stanovništva se neredovno bavi vežbanjem usled prezauzetosti, odnosno, malo vremena. Ostali faktori su relativno zanemarljivi na nivou oba uporedna uzorka, jer su u mnogo manjem procentu zastupljeni.

Posmatrano po uzrasnim grupama, kod oba uporedna uzorka, faktor vreme, odnosno njegov nedostatak, glavni je razlog koji sprečava uzrasne grupe 15-24 godine (52%), 25-39 godina (56%) i 40-54 godine (60%), da se redovnije bave sportom, čime je u okviru svakog navedenog uzrasta obuhvaćen natpolovičan deo stanovništva. Nedostatak vremena manje je izražen kod starijih uzrasta u oba uporedna uzorka.

RAZLOG KOJI VAS TRENUTNO SPREČAVA ZA REDOVNIJE BAVLJENJE SPORTOM

Grafikon 5

DISKUSIJA

Rezultatima istraživanja, kojim je obuhvaćeno pet uzrasnih grupa ispitanika, u okviru četiri tematske celine, analizirane su razlike između grupa u odnosu na: stav ispitanika o nivou i intenzitetu fizičke aktivnosti, stav ispitanika o mestu bavljenja fizičkom aktivnošću, stav ispitanika o motivima bavljenja fizičkom aktivnošću i stav ispitanika o barijerama bavljenja fizičkom aktivnošću. Generalno, kod sva četiri obeležja stava o fizičkoj aktivnosti utvrđena je razlika i jasno definisana granica između uzrasnih grupa, odnosno specifičnost fizičke (ne) aktivnosti regionalnog stanovništva (APV) u odnosu na stanovništvo evropskog okruženja (EU).

Najveći procenat aktivnog učešća u sportu karakterističan je za mlađe uzrasne kategorije stanovnika AP Vojvodina, dok je sa starenjem to interesovanje u osetnom opadanju. U odnosu na ispitivano obeležje, iako nadilaze evropski prosek bavljenja sportom, ispod je proseka nekih vodećih zemalja članica EU. Intenzitet prisustva sporta, posebno u uzrastu 15-24 godine, izraz je njegovog prirodnog "okupiranja" ličnosti u uzrastu koji pogoduje za realizaciju maksimalnih ostvarenja – rezultata. Međutim, pored navedenog, ne mogu se zanemariti i prenaplašena očekivanja od sporta kao mehanizma socijalne pokretljivosti, koja su u odsustvu drugih "instrumenata" (obrazovanje, rad), komuniciranja među društvenim stratumima, posebno uočljiva u uslovima ekonomske krize na području AP Vojvodina i cele Srbije.

Procenat ispitanika AP Vojvodina, koji se redovno bave „neformalnim“ fizičkim aktivnostima, posebno u starijem uzrastu ukazuje da se stečene navike redovnog vežbanja u mladosti, zadržavaju tokom celog života, ali i da njihov pad u uzrastu 25-39 godina verovatno potiče od „gubitka“ slobodnog vremena na račun radnog. Tome posebno pogoduje intenzitet potrebe nastalih usled zadovoljenja porodičnih (rađanje i podizanje dece) stambenih (stan, kuća) i socijalno-statusnih potreba (automobil). Takođe, stano-

vnici AP Vojvodina, iako su iznad evropskog proseka bavljena „neformalnim“ fizičkim vežbanjem, ispod su proseka pojedinih razvijenih članica EU.

Različite afinitete prema ambijentu u kome vežbaju imaju sve ispitivane (APV) i uporedne (EU) uzrasne grupe stanovništva, pa tako sa starenjem, uglavnom raste afinitet ka otvorenom prostoru za vežbanje (parkovi ili drugi otvoreni prostori) i obrnuto, sa starenjem konstantno slabi interes za vežbanje u fitness centrima, klubovima i sportskim centrima. Navedeni trendovi se u značajnoj meri mogu pripisati sve prisutnijoj kulturi „prirodnih“ potreba za kretanjem u kome dominiraju aerobne aktivnosti (hodanje, vožnja bicikla, plivanje), kao nezaobilaznih formi vežbanja u realizaciji zdravstvenih motiva – posebno onih za relaksacijom i opuštanjem.

U mnoštvu motiva koji se navode kao individualni razlozi za vežbanje, većina stanovništva, u oba uporedna uzorka, navodi zdravlje (AP Vojvodina 73%, EU 61%). Drugi razlog zbog kog se vežba, ispitanici EU (41%) ističu „zbog kondicije“, a ispitanici APV (34%) navode „zbog opuštanja“. Na trećem mestu, kao najčešći razlog za fizičku aktivnost nalazi se „zbog opuštanja“ za ispitanike EU (40%), odnosno „zbog kondicije“ za ispitanike APV (31%). Pored pomenuta tri razloga zbog kojih ispitanici najčešće vežbaju, značajni su: „zbog zabave“, „zbog boljeg izgleda“, „zbog izdržljivosti“, „zbog regulisanja težine“, „zbog druženja“, „da bih usporio starenje“. Za zdravlje, kao najvažniji motivacioni faktor kod vežbanja, nešto više su zainteresovani stanovnici APV (73%) u odnosu na stanovnike EU (61%) i ta konstatacija važi i za svih pet uzrasnih grupa stanovništva, gde se zapaža procentualna razlika u „korist“ stanovništva APV. Kada je u pitanju „zdravlje“, kod stanovništva AP Vojvodina briga za njegovo očuvanje i unapređenje kroz fizičko vežbanje uglavnom se povećava sa starenjem. Za razliku od „zdravlja“ situacija je obrnuta kada su u pitanju „kondicija“ (APV 31%, EU 41%) i „opuštanje“ (APV 34%, EU 40%), gde su više zainteresovani stanovnici EU u odnosu na stanovnike APV. Posmatrano po uzrastima, za „kondiciju“ i „opuštanje“ više brinu stanovnici EU u svim uzrastima, izuzev uzrasne grupe 15-24 godine kod „kondicije“, gde je odnos obrnut u korist stanovništva stanovništva APV. Interesovanje za „kondiciju“ i „opuštanje“ više je izraženo kod mlađih uzrasnih kategorija stanovništva u oba uporedna uzorka i opada sa starenjem.

Rezultati istraživanja uporednih uzoraka ukazuju na postojanje visokog nivoa individualne i kolektivne svesti o fizičkom vežbanju kao nezaobilaznog faktora zdravstvenog statusa i njegovoj ulozi u prevenciji većine bolesti savremenog doba (gojaznost, dijabetes, osteoporozna, kardiovaskularna i maligna oboljenja). Takođe, svest pojedinca sve više je pod uticajem i ekonomskih činilaca bolesti, koja ga, pored isključenja iz rada, lišava i drugih brojnih elemenata kvaliteta života – (ne)formalno obrazovanje, putovanje, zabava i dr.

Posmatrano po uzrasnim grupama, kod oba uporedna uzorka, faktor vreme, odnosno njegov nedostatak, glavni je razlog koji sprečava uzrasne grupe 15-24 godine, 25-39 godina i 40-54 godine da se redovnije bave sportom, čime je u okviru svakog uzrasta obuhvaćen natpolovičan deo stanovništva. Neredovno vežba zbog malo vremena: uzrast 15-24 godine APV (52%) i EU (50%), uzrast 25-39 godina APV (56%) i EU (62%), uzrast 40-54 godine APV (60%) i EU (55%). Nedostatak vremena manje je

izražen kod starijih uzrasta u oba uporedna uzorka. Nema sumnje da je vreme “novac”, kako u sferi njegovog pribavljanja – rada, tako i u “kulturi” trošenja. Njegov nedostatak za sportske aktivnosti i kulturu vežbanja najverovatnije je moguće potražiti u nezadovoljenim egzistencijalnim potrebama iz rezultata rada, ali i onim tzv. hedonističkim potrebama, izraslim na obrascima društvenih stereotipa - najčešće, kao materijalizovanih i uživalačkih (piće, jelo, moda i dr.) oblika ponašanja.

ZAKLJUČAK

U ovom istraživanju izvršena je identifikacija karakteristika fizičke aktivnosti stanovnika AP Vojvodina u odnosu na njihovu generacijsku pripadnost i uporedne uzrasne pokazatelje u Evropskoj uniji. Evrobarometar – anketom je ispitan uzorak od 3.132 ispitanika iz većih vojvodanskih mesta, koji je podeljen na pet generacijskih subuzoraka (15 – 24 godine, 25 – 39 godina, 40 – 54 godine, 55 – 69 godina i 70 i više godina). Prostor istraživanja obuhvatio je četiri međusobno povezane tematske celine koje se odnose na stav ispitanika: 1) o nivou i intenzitetu fizičke aktivnosti, 2) o mestu bavljenja fizičkom aktivnošću, 3) o motivima bavljenja fizičkom aktivnošću, 4) o barijerama bavljenja fizičkom aktivnošću. Na osnovu dobijenih rezultata istraživanja utvrđeno je da u okviru sve četiri tematske celine postoji značajna razlika između pet generacijskih subuzoraka u odnosu na stav ispitanika prema ispitivanim područjima fizičke aktivnosti, posebno u odnosu na prevalenciju sportske aktivnosti u mlađim uzrasnim kategorijama. Relativno visok nivo i postojanost „neformalnih“ oblika fizičke aktivnosti i u starijem uzrastu, senzibilnost ka otvorenim prostorima za vežbanjem i zdravstvena motivisanost ispitanika AP Vojvodina, bitna su obeležja većine generacijskih subuzoraka ovog regiona Srbije. Takođe, ovim istraživanjem, pored uvida u trenutno stanje fizičke aktivnosti stanovništva AP Vojvodina, uporednom analizom sa stanovništvom zemalja EU, dobijen je uvid u osobenosti pojedinih uzrasnih kategorija oba entiteta u odnosu na ispitivana obeležja fizičke (ne)aktivnosti, posebno u odnosu na ispoljenost sportskih aktivnosti u uzrastu 15-24 godine stanovnika AP Vojvodina, odnosno, vežbanja u parku i prirodi stanovnika Evropske unije.

LITERATURA

1. Gratton, C., Rowe, N & Veal, A.J. (2011): International Comparisons of Sports participation in European Countries: an Update of the COMPASS Project, *European Journal for Sport and Society* 2011, 8 (1/2), 99-116
2. Maksimović, N., Milošević, Z. (2008). *Stil života mladih Vojvodine*. Novi Sad: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja; Savez za školski sport i olimpijsko vaspitanje grada Novog Sada.
3. Milošević, Z., Vuković, J., Maksimović, N., Matić, R. (2014). Evrobarometar – fizička aktivnost mladih u AP Vojvodini. *X Međunarodna naučna konferencija “Menadžment u sportu”, Fakulteta za menadžment u sportu*, Alfa Univerzitet, Beograd, str. 62.
4. Special Eurobarometer, 213 (2004): The Citizens of the European Union and Sport, European Commission

5. Special Eurobarometer, 334 (2010): Sport and Physical Activity, European Commission.
6. Trost, G., Owen, N., Bauman, E., Sallis, F., & Brown W. (2002) Correlates of adults' participation in physical activity: review and update. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 34, 1996-2001.
7. Vuković, J. (2014). *Međugeneracijske karakteristike fizičke aktivnosti stanovništva AP Vojvodina*. Master rad, Novi Sad: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.

EUROBAROMETER – PHYSICAL ACTIVITY OF INHABITANTS OF THE AP VOJVODINA

In this paper we have identified the characteristics of physical activity of inhabitants of the AP Vojvodina compared to their generation group. We used the Eurobarometer survey to test the sample comprising of 3,132 participants from major places in Vojvodina, which was divided into five generation sub-samples (aged from 15 to 24, from 25 to 39, from 40 to 54, from 55 to 69, and older than 70). The area of this study comprises four themes that are mutually linked in a meaningful way and that refer to attitudes of participants: 1) about the level and intensity of physical activity, 2) about the place of dealing with physical activity, 3) about motives for getting involved in physical activity, 4) about barriers for getting involved in physical activity. A significant difference in the four given subject topics between the five AP Vojvodina population generation subsamples has been determined based on the research results that is, the specific physical (in)activity of the local population (the APV) compared to the population of the European surrounding (the EU).

Key words: Physical activity, AP Vojvodina, Eurobarometer.

